

2^η συνάντηση Θεματικής Ομάδας Εργασίας «Έξυπνη ανάπτυξη: έρευνα και καινοτομία»

Στην συνάντηση της Ομάδας την Παρασκευή 7 Σεπτεμβρίου 2012 στα γραφεία της Διαχειριστικής Αρχής, συμμετείχαν **6** εκπρόσωποι ΟΤΔ, **8** εκπρόσωποι φορέων και **9** εκπρόσωποι Υπηρεσιών.

Η συνάντηση ξεκίνησε με έναν σύντομο χαιρετισμό του προϊσταμένου της Μονάδας Ε΄ «Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο» κ. Πέτρου Μούχα, ο οποίος αναφέρθηκε στις προσεχείς εκδηλώσεις του ΕΑΔ και κυρίως σε αυτήν του 2^{ου} Συνεδρίου του, που θα πραγματοποιηθεί στις 15 Οκτωβρίου 2012, στο “Κέντρο ΓΑΙΑ” που ανήκει στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, στην Κηφισιά.

Ακολούθησε η παρουσίαση του εισηγητή ερευνητή κ. Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου με θέμα **«Οριζόντια και κάθετη συνεργασία μεταξύ φορέων αλυσίδας εφοδιασμού με σκοπό τη δημιουργία υλικοτεχνικών πλατφορμών, που θα προωθήσουν “μικρές αλυσίδες εφοδιασμού” και “τοπικές αγορές” με καινοτόμο τρόπο».**

Τα κυριότερα τμήματα της εισήγησης αφορούσαν σε:

- Σύγκριση συμβατικών & εναλλακτικών εφοδιαστικών αλυσίδων
- Επιλεγμένα παραδείγματα από εναλλακτικές μορφές εφοδιαστικών αλυσίδων στα τρόφιμα και τη βιομάζα
- Αναφορά στα προβλήματα και τις προοπτικές στην Ελλάδα
- Πρόταση δημιουργίας πιλοτικών συστάδων

Παράλληλα, και ήδη από τη δεκαετία του 1990, παρατηρείται η οργάνωση πολυάριθμων **εναλλακτικών μορφών εφοδιαστικών αλυσίδων (ΕΜΕΑ)**, όπως οι **βραχείες εφοδιαστικές αλυσίδες (ΒΕΑ)**, οι τοπικές αγορές, ποικιλόμορφα δίκτυα παραγωγών-καταναλωτών, κλπ. Όλες αυτές οι προσπάθειες αποτελούν την αντίδραση παραγωγών και καταναλωτών στα διάφορα αγρο-διατροφικά σκάνδαλα που συγκλόνισαν τον κόσμο τα τελευταία 20 έτη, και την αποφυγή της περαιτέρω συρρίκνωσης του εισοδήματος των παραγωγών, όχι προς όφελος των καταναλωτών, αλλά πανίσχυρων παγκόσμιων εταιρικών κολοσσών.

Η σύσταση και επιτυχής λειτουργία **ΕΜΕΑ** εξαρτάται, μεταξύ άλλων, και από την πρόσβαση παραγωγών και καταναλωτών σε κατάλληλες υλικοτεχνικές και ηλεκτρονικές πλατφόρμες. Όπου αυτές δεν είναι διαθέσιμες, η δημιουργία ενός πυκνού δικτύου οριζόντιων και κάθετων συνεργασιών σε τοπικό επίπεδο μπορεί να δημιουργήσει τις απαραίτητες συνέργειες για την εγκατάσταση των απαραίτητων πλατφορμών.

Λαμβάνοντας υπόψη τη διεθνή και ελληνική εμπειρία, τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις εθνικές ανάγκες, ο εισηγητής κ. Ηλιόπουλος πρότεινε μέσα από την εργασία του, τη δημιουργία **πιλοτικών συστάδων επιχειρήσεων τοπικής ελληνικής διατροφής** ως ένα αποτελεσματικό μέσο για την προώθηση των προαναφερόμενων συνεργασιών. Η πρωτοτυπία του προτεινόμενου μοντέλου έγκειται, μεταξύ άλλων, στην εξ΄ αρχής συμμετοχή των καταναλωτών στις πιλοτικές συστάδες, καθώς και στη συνεχή αξιολόγηση

ατόμων, ομάδων και διαδικασιών, ώστε να αποφεύγονται οι αποκλίσεις από τους στόχους κάθε συστάδας.

Μετά την παρουσίαση της συγκεκριμένης πρότασης στα μέλη του ΕΑΔ και τη σχετική διαβούλευση (πρώτη συνάντηση), θα ενσωματωθούν σε αυτήν, όλες οι τεκμηριωμένες προτάσεις των συμμετεχόντων για τροποποιήσεις ή/και προσθήκες.

Στην συζήτηση που ακολούθησε εκφράστηκε η άποψη και ταυτόχρονα η απορία (από μέλος της Μονάδας Β2) γιατί στην πρόταση του εισηγητή δεν συμπεριλήφθησαν οι προϋπάρχουσες δομές (επιτυχημένες ή όχι) αυτές των συνεταιρισμών.

Έγινε αναφορά (από την εκπρόσωπο της Διεύθυνσης Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης) στην διασφάλιση της ποιότητας σε αυτά τα νέα σχήματα, τον έλεγχο της νοθείας, ποιοτικά προϊόντα, ιχνηλασιμότητα, αυστηρούς κανόνες από ΕΕ, καθώς και πως μπορούν να ενσωματωθούν όλα αυτά και να εξασφαλιστούν στις νέες δομές. Λύση σε αυτό θα μπορούσε να είναι η ύπαρξη κινήτρων για να αποφεύγεται η απάτη, η ύπαρξη οργάνου εντός της ΕΜΕΑ που αποφασίζει για θέματα ποιότητας και η θέσπιση υποχρεωτικών κανόνων από τους ίδιους τους συμμετέχοντες και η επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παράβασής τους. Μια λύση είναι να δημιουργείται ένα όργανο εντός ΕΜΕΑ που να ασχολείται αποκλειστικά με θέματα ποιότητας, κοινούς κανόνες αυτοπροστασίας καθώς και η δημιουργία Συμφώνου ποιότητας.

Στην συνέχεια έγινε αναφορά στην κατάρτιση των Επιχειρησιακών Σχεδίων για τις Περιφέρειες και το λεγόμενο «καλάθι προϊόντων». Συγκεκριμένα η εκπρόσωπος της ΑΝΚΟ αναφέρθηκε στις αγροδιατροφικές συμπράξεις που προβλέπονται από το Νόμο 4015/2011 για τους συνεταιρισμούς και στις οποίες συμμετέχουν Περιφέρειες, Δήμοι, Επιμελητήρια, αγρότες συνεταιρισμοί κλπ. με στόχο την παραγωγή και προώθηση περισσότερων και ποιοτικότερων τοπικών προϊόντων. Στο πλαίσιο αυτό σχεδιάζεται η δημιουργία ειδικών χώρων στα supermarkets για προβολή και πώληση τοπικών προϊόντων, η κατάρτιση ειδικού προγράμματος σίτισης στα σχολεία βασισμένου στα προϊόντα αυτά κλπ. Επίσης αναφέρθηκε το παράδειγμα της ΔΕΗ στην Κοζάνη που πρόκειται να φτιάξει μονάδα για καύση βιομάζας και το σχέδιο εναλλακτικής καλλιέργειας άγριας αγκινάρας.

Από την εμπειρία της Καρδίτσας αναφέρθηκε το Δίκτυο Επιχειρήσεων Τροφίμων και Ποτών και το πρώτο ερέθισμα που δόθηκε για δημιουργία ΒΕΑ στην περιοχή, με την λειτουργία ουσιαστικά μια «άτυπης» ΒΕΑ αυτής των βοοειδών ελευθέρως βοσκής. Τα ερωτήματα που τέθηκαν προς το Υπουργείο ήταν:

- ο Το Υπουργείο θέλει αυτούς τους μηχανισμούς να λειτουργήσουν στην ύπαιθρο;
- ο Ποιοι θα είναι οι συνομιλητές στο τραπέζι αυτών των συζητήσεων;
- ο Τι ρόλο θέλει να έχει το Υπουργείο σ' αυτή την διαδικασία;

Επιπλέον ο εκπρόσωπος της Αναπτυξιακής Καρδίτσας ανέφερε την ύπαρξη στην αντίστοιχη Περιφερειακή Ενότητα εκτός του Δικτύου Επιχειρήσεων Τροφίμων και Ποτών και Δικτύου Επιχειρήσεων Δομικών Υλικών, Ενεργειακού Συνεταιρισμού, Συνεταιρισμού Υπερτροφών, συλλόγων και ΜΚΟ που καλύπτουν ΒΕΑ και ουσιαστικά υπονόησε την ύπαρξη αναπτυγμένου κοινωνικού κεφαλαίου στην εν λόγω περιοχή.

Από τον εκπρόσωπο της ΠΑΣΕΓΕΣ επισημάνθηκε ότι στο site της COPA COGECA υπάρχει άφθονο υλικό σχετικό με το θέμα των ΒΕΑ και σε αντίθεση με τους κανόνες ανταγωνισμού υπάρχει η **τάση σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο** να προωθηθεί η δημιουργία ΒΕΑ ως πιο πρόσφορη δυνατότητα πρόσβασης του καταναλωτή στα προϊόντα. Πρόταση του εκπροσώπου της ΠΑΣΕΓΕΣ ήταν να προστεθούν στην εισήγηση του κ. Ηλιόπουλου μελέτες περιπτώσεων ΒΕΑ.

Από εκπρόσωπο της Δ/σης Προγραμματισμού τέθηκαν τα ερωτήματα:

- ο Ποιες θα είναι οι επιλέξιμες δαπάνες –δράσεις στην επόμενη Προγραμματική Περίοδο;
- ο Ποια προϊόντα θα ενισχυθούν στο πλαίσιο αυτό;

Από πλευράς Διαχειριστικής Αρχής απαντήθηκε ότι ο σχεδιασμός δράσεων αργεί ακόμα, καθώς πρέπει να προηγηθεί η πρόταση Στρατηγικής του προγράμματος και βέβαια είναι εθνική επιλογή το τι θα ενισχυθεί σε επόμενη φάση. Ωστόσο, τονίστηκε ότι βάσει του Άρθρου 36 του Σχεδίου του νέου Κανονισμού, προβλέπεται τόσο η ενίσχυση πιλοτικής μορφής ΒΕΑ όσο και η ένταξη επιχειρηματικών σχεδίων συνεργασιών φορέων της αλυσίδας εφοδιασμού στο πλαίσιο των Μέτρων του μελλοντικού ΠΑΑ (2014-2020).

Τέλος ζητήθηκε στον κ. Ηλιόπουλο από την υποστηρικτική δομή του ΕΑΔ να επιχειρήσει μια πρώτη **κοστολόγηση** της πιλοτικής εφαρμογής και αυτή να προστεθεί στην εισήγηση του και να συζητηθεί στην επόμενη συνάντηση της Ομάδας.

Οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν ότι η διεξαγωγή της επόμενης και τελευταίας συνάντησης της Ομάδας θα γίνει στο πλαίσιο του 2^{ου} Συνεδρίου του ΕΑΔ στις 15 Οκτωβρίου 2012.